

¹जङ्घनकः-निका;

हन्ता-त्री, धातयिता-त्री, जिघांसिता-त्री, जेघ्नीयिता-जङ्घनिता-त्री;

इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकगच्छतिवत् (376) बोध्यानि। ²हनिष्यन्-
न्ती-ती, ³आहनिष्यमाणः, ⁴प्रणिघ्नन्-⁵व्यतिघ्नन्-आघ्नन्-चौरस्य ⁶निघ्नन्-
न्ती, ⁷हत्वा-हतः-हतवान्-हतिः, ⁸पद्धतिः, पदोपहतः, ⁹पुत्रहतः-पुत्रहतः,
¹⁰कुमारिहता,

1. गत्यर्थत्वे तु धातोः 'गुगतोऽनुनासिकान्तस्य' (7-4-85) इति गुगागमः। नुकः
'पदान्तवत्' इत्यतिदेशात् अनुस्वारः उपलक्ष्यते। 'अभ्यासाच्च' (7-3-55)
इत्युत्तरखण्डेऽपि हकारस्य कुत्वेन घकारः। एवं सन्नन्ते सर्वत्र बोध्यम्।

2. 'ऋद्धनोः स्ये' (7-2-70) इतीडागमः स्यप्रत्यये परतः।

3. 'आञो यमहनः' (1-3-28) इति अकर्मकादस्मात् आत्मनेपदम्। 'अकर्मकात्'
(1-3-26) इत्युक्तेः 'चोरमाघ्नन्' इत्यत्र प्रस्मैपदमेव। 'आजघ्ने विषमविलोचनस्य
वक्षः' (किरातार्जुनीये 17-63) 'आहृध्वं रघूत्तमम्' (भट्टिकाव्ये) इत्यादिषु
सकर्मकस्थलेषु आत्मनेपदं चिन्त्यमेवेति माधवाचार्याः। परे तु पाठान्तरं तत्र-
तत्राश्रित्य समाहितवन्तः। 'एत्य' इति अध्याहृत्य वक्षः, रघूत्तमं वा एत्य—इति
हरदत्तो व्याचख्यौ।

4. शतरि, शपो लुकि, शतुः सार्वधातुकत्वेन छिद्रद्वावात् 'गमहनजनखनघसां लोपः
विङ्ति अनङि' (6-4-98) इति हन्तेरुपधाकारस्य लोपः। 'हो हन्तेः—'
(7-3-54) इति कुत्वेन घकारः। 'नेगैन्दनदपतपदधुमास्यतिहन्ति—' (8-4-17)
इति उपसर्गस्थान्निमित्तादुत्तरस्य नेः णत्वम्।

5. 'न गतिर्हिसार्थेभ्यः' (1-3-15) इति कर्मव्यतीहारात्मनेपदनिषेधः, धातोः
हिसार्थकत्वात् गत्यर्थत्वात् च।

6. 'जासिनिप्रहण—' (2-3-56) इति चोरस्य षष्ठी।

7. 'अनुदात्तोपदेश—' (6-4-37) इत्यादिना झलादिषु विङ्त्प्रत्ययेषु क्त्वा-क्तिन्-क्-
क्त्वतुप्रभृतिषु अनुनासिकलोपः।

8. पादाभ्यां हन्यते=गम्यते इति पद्धतिः। अत्र धातोर्गत्यर्थकम्। क्तिन्। 'हिमकाषि-
हतिषु च' (6-3-54) इति पादशब्दस्य पद्धावः। बाह्वादित्वात् (4-1-96) ङीषि
पद्धती इत्यपीति माधवः। 'पदोपहतः' इत्यत्र तु 'पादस्य पद् आज्यातिगो-
पहतेषु' (6-3-52) इति पदादेशः।

9. 'वा हतजग्धपरेषु' (वा. 8-4-48) इति पुत्रतकारस्य हतशब्दे परे वा द्वित्वम्।

10. कुमारी चासौ हता चेति कर्मधारये 'घरूपकल्पचेलइब्रुवगोत्रहतेषु—' (6-3-43)
इति कुमारीशब्दस्य हत्वः। कुमार्या हता इति समासे तु न हत्वः—कुमारीहता
इत्येव।